

## Koreografi

### Ett expanderat fält

I "Movement material: A materialist approach to dance and choreography", menar Rasmus Ölme (2017) att de under den senaste tioårsperioden inom europeisk samtida dans har vuxit fram en rörelse som kallas expanderad koreografi (Ölme 2017, 96) – en beteckning som associerar till Rosalind Krauss berömda essä från 1979, *Sculpture in the expanded field*, och "uttrycker en önskan att lösgöra koreografi från dess traditionella koppling till dans" (ibid *min översättning*). För denna frikoppling mellan koreografi och dans refererar Ölme till en intervju från 2016 med koreograf Mårten Spångberg som definierar begreppet: "choreography as expanded practice. [...] saying that choreography could be other than a dance. It's a mode of production" (ibid). Vidare refererar Ölme till två exempel där begreppet *expanded choreography* används. Det första är konferensen 2012, "Expanded Choreography. Situation, Movement, Objects...", som genomfördes på Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Ölme situerar begreppet genom att referera till beskrivningen från konferensen, om hur

[...] koreografi används i allt mer vidgande betydelser som i sin tur blivit synonyma med specifika strukturer och strategier skilda från subjektivt kroppsligt uttryck, stil och olika representationer. Här beskrivs också hur förståelsen av koreografi förändras från att referera till system, regler eller verktyg för att producera något förbestämt, det vill säga en dans, till ett öppet kluster av verktyg som kan användas som en allmän resurs för både analys och produktion.

(Ölme 2017, 96 *min översättning*)

Det andra exemplet är koreografen Mette Ingvartsens doktorsavhandling från 2016, *EXPANDED CHOREOGRAPHY: Shifting the agency of Movement in The Artificial Nature Project and 69 Positions*. Ölme skriver att Ingvartsen inte förklarar begreppets uppkomst utan intresserar sig för att distansera arbetet från ett dansande subjekt. Ölme refererar till Ingvartsen för att föreslå en icke-antropocentrisk idé om dans och kropp genom att inkludera icke-mänskliga inslag (Ölme 2017, 97).

### Expansion inifrån

Ölme (2017) diskuterar innebörden av vad idén om koreografi som expanderad praktik. För min studie är det viktigt att se hur Ölme, genom att lyfta fram detta tar möjligheten att positionera sig själv. Ölme positionerar sin forskning som dans och koreografi för att arbeta med frågor om "hur ett materialistiskt förhållningssätt kan bidra till utvecklingen av samtida

dans och koreografi” (Ölme 2017, 95 *min översättning*). Ölme föreslår ett förhållningssätt där ”den materiella kroppen koreograferar det mänskliga subjektet lika väl som omvänt” (Ölme 2017, 97 *min översättning*). Ölme beskriver arbetet som expansion inifrån, och refererar till Karen Barard när han använder begreppet *intra-aktion* för att utforska hur en expansion kan ske inom relationen mellan dans och koreografi (Ölme 2017, 99). Ölme undersöker en förmodad given relation och ”omprövar de båda begreppen, dans OCH koreografi” (Ölme 2017, 97 *min översättning*).

Ölmes sätt att situera begrepp öppnar möjlighet för positionering och ett eget närmande till källorna. Utan föreställning om att jag kan begripa den tidens motiv för att definiera ett expanderat koreografibegrepp kan jag förhålla mig till hur det påverkat min praktik och följa mitt intresse för olika innebörder. Referensen till Rosalind Krauss ser jag som en överföring eller en hemtagning av ett begrepp som måste förstås som en aktion utifrån en viss position, en viss strävan i ett visst historiskt skede. Det finns möjligheter att skapa handlingsutrymme genom att upprätta kopplingar till andra diskurser och granskning av betydelser.

Jag intresserar mig för olika innebörder och konsekvenser av expansion. Att idag, se vad som kan leda vidare från en definition av ett begrepp genom att nu situera källan. Jag frågar mig hur rum för att situera skilda konstitutioner av koreografisk praktik formas, rum för granskning där jag vill utveckla min positionering i dans *genom* koreografi.

Ölme, Rasmus. 2017. ”Movement material: A materialist approach to dance and choreography.” *Journal for Research in Arts and Sports Education* 1 no. 5, 95-111.  
<https://jased.net/index.php/jased/article/view/967>